

МОЈА ГАЛЕРИЈА

ЧАРОБНО ЖИВОТИЊСКО ЦАРСТВО

Драга децо! Добродошлицу у Галерију Матице српске желимо вам бела голубица и ја. Она ми је шапнула да се пуно њених пријатеља налази у Галерији и да жели да нас упозна са њима. Послушајмо шта ће нам голубица испричати.

Биће то врло занимљива шетња! За почетак, напиши какво име би желео/ла да ми даш.

Нацртај себе у Галерији Матице српске.

У Галерији Матице српске чувају се вредна уметничка дела. Нека од њих су изложена у сталној поставци и видећеш их током посете Галерији. Друга се чувају у депоу – специјалном сефу за уметничка дела. О сликама се брину кустоси, а када се нека слика „разболи“, носе је у ординацију „доктора за слике“. Они се зову конзерватори и старају се да слике буду здраве и лепе.

Да ли је животињама место у галеријама и музејима?

Понекад прозуји која

или нас убоде

а вредни

расплете своју мрежу... Или су тако мале и невидљиве

да се кришом уселе у дрвене рамове за слике...

Неке животиње су питоме и можете их видети на сликама или у сеоском дворишту... Неке су дивље и осим на сликама живе у шуми, џунгли или у зоолошком врту... А неке су измишљене и живе у бајкама и баснама...

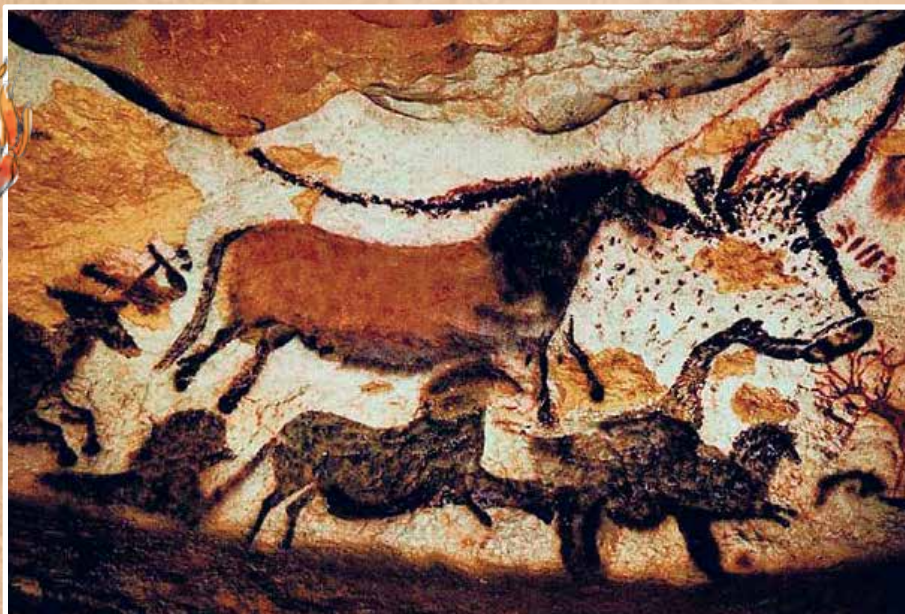
Да ли знаш од када људи сликају животиње?

Бизон, пећина Алтамира у Шпанији

Још од праисторије, када платно и папир нису постојали, човек је имао жељу да наслика свој дан са животињама. Тако су настале слике на зидовима у пећинама. На њима су приказане дивље животиње попут бизона, бика, коња, јелена... На пећинским сликама се види потрага за пленом и сурови живот ловаца.

Најчешће су употребљаване црвена, црна и жута боја, које су добијане од природних материјала.

Цртеж у пећини Ласко у Француској

Најпознатије праисторијске слике откривене су у пећинама у Француској, Шпанији, Румунији, Јужној Америци...

Влахо Буковац, *Предео са козама*, 1893.

Због племенитих особина
домаће животиње су честа
тема и инспирација умет-
ника. Оне нам дају храну,
од њихове коже се прави
одећа и многе друге кори-
сне ствари.

Покушај да решиш ову загонетку:

Нисам овца, нисам крава
свакоме бих храну дала,

имам , кратак ,

живот ми је с леп.

Ја сам: _ _ _ _

Напиши називе
животиња који
недостају.

Размисли шта се
од које животиње
добива и повежи
производ са њом.

кокошка

бик

ован

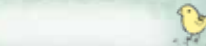
петао

теле

јагње

Људи на селу брину о животињама... подижу им оборе, стаје и кокошињце... хране их и штите од лукавих лија и других животиња из шуме, које би их радо појеле за вечеру.

Сава Стојков, *Сеоска идила*, 1977.

Сава Шумановић, *Шидски сокак*, 1935.

Навејао је снег, па су животиње и људи оставили свој траг.
Шта мислиш, чији су ово трагови у снегу?

Најпре неукротиви и дивљи, коњи су били прави изазов за храбре ловце, витезове, јунаке али и за славне сликаре.

Краљеви и војници су нарочито ценили коње због њихове брзине, снаге и лепоте.

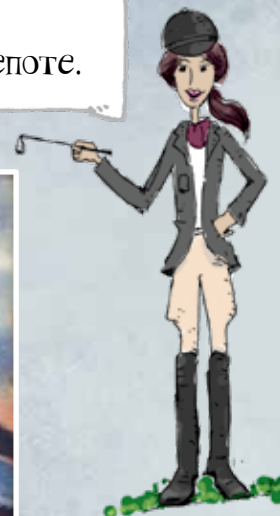
Стефан Тенецки,
Ракоцијев устаник
на коњу, 1750–60.

Арсеније Теодоровић,
Бојић Вучковић
ил. Сирђимировић, 1812.

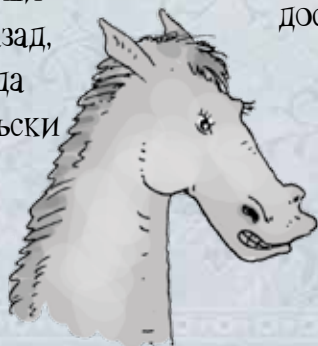
Стефан Тенецки,
Аустријски царски
коњаник, 1750–60.

Иако не познајемо коњски језик, можемо разумети његов говор тела.
Обрати пажњу:

Када су му уши
окренуте уназад,
поручује ти да
је непријатељски
расположен
или љут.

Међутим, када је тужан или му је
досадно уши су му благо спуштене.

Ушима окренутим
напред показује
да је срећан,
расположен
и спреман да
нас послуша.

Иван Радовић, Војевођанско село, 1939.

Шта мислиш, како се осећа коњ са ове слике?
Покушај да се сетиш у којим све ситуацијама коњи могу помагати људима. Нацртај једну од њих.

Ђурђе Теодоровић, Цијанска свадба, 1939.

Народна изрека ПАСТИ СА КОЊА НА МАГАРЦА значи прећи са бољег на лошије. Али, погледајте како верно и покорно магаре прати пуну кочију. Да ли си чуо за басну о коњу и магарцу? Замоли неког старијег да ти је исприча.

Временом су животиње и људи постали велики пријатељи. Да би показали љубав према својим љубимцима, људи су желели да буду насликани заједно са њима.

На свом аутопортрету сликар је насликао себе са вољеним љубимцем. Шта мислиш, како се осећа мачка на слици?

Људи воле и поштују мачке хиљадама година и диве им се због њихове лепоте и независности... и зато што су умиљате. У сеоским домаћинствима мачке помажу људима јер ловe мишеве и пацове.

Стеван Алексић, Аутопортрет са мачком, 1913.

Да ли знаш говор тела једне маце?

Поред маца најомиљенији човекови љубимци су куце, папагаји, рибице, зеке и многа друга слатка створења.

Куце су одувек верно пратиле људе у њиховим авантурама. Познате куце су **Леси**, **Снупи**, **Луња**, **Маза** и многе друге.

Неки љубимци су читав свој живот посветили помагању људима. Тако је Бери, швајцарски бернардинац, свој живот посветио спасавању људи који су остали затрпани снежним лавинама. До сада је Бери спасао 44 људска живота и тако ушао у Гинисову књигу рекорда.

Дама на слици је,
за овај портрет,
обукла раскошну
хаљину, украсила
косу цвећем и ста-
вила леп накит.

А мали жути канаринац, дамин
љубимац, на њеном прсту мирно
стоји и песмом дане боји.

Новак Радонић,
Девојка са канаринцем, 1858.

Да ли ти имаш
кућног
љубимца? Ако
не, да ли би
волео/ла да га
имаш?
Нацртај га
и напиши
како се зове.

На неким сликама приказано је право животињско царство, али животиње на њима нису тако лако уочљиве.

Пронађи скривене животиње на слици. Ми смо пронашли њих седам, а ти можда уочиш још неке које се крију у џунгли.

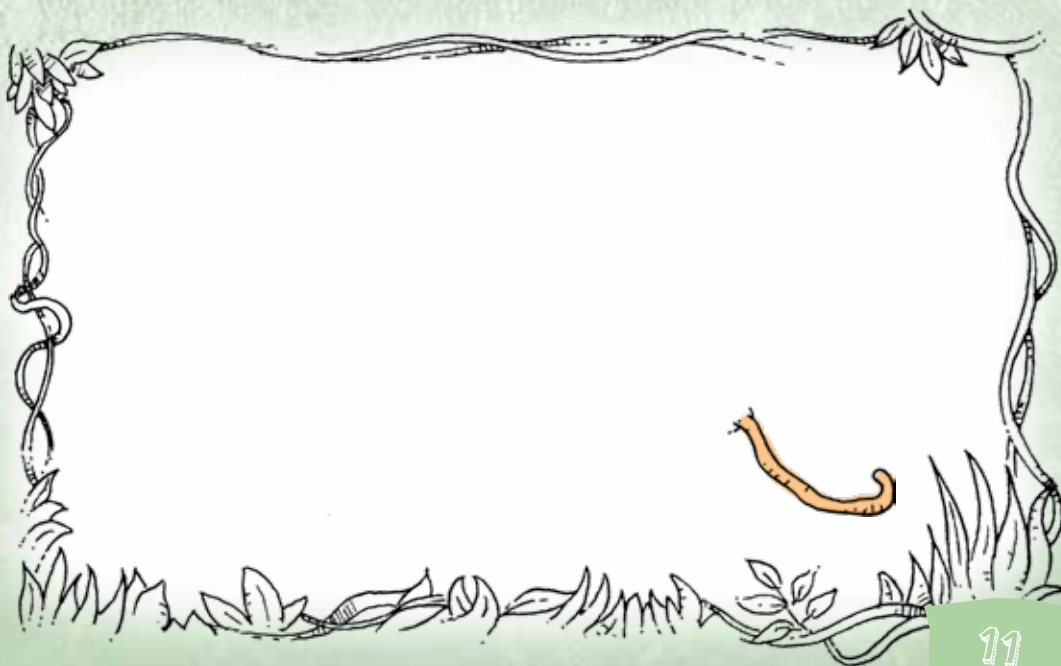

Замисли и нацртај животињу чији мислиш да је ово реп!

Анри Русо, Сан, 1910.

Да ли животиње са ове слике могу да буду кућни љубимци?
Шта мислиш зашто их зовемо **ДИВЉЕ ЖИВОТИЊЕ**?

Према легенди, некада давно, данима је падала страшна киша. Претила је да ће потопити читаву планету. Да би спасао живот на Земљи, Бог је послао вест човеку по имену Ноје да смести пар од сваке животињске врсте у огромну дрвену барку.

У многим музејима и галеријама видећеш слике које приказују догађаје из хришћанске историје. Једна од њих је прича о Потопу и Нојевој барци.

Које би ти домаће и дивље животиње позвао/ла у ову барку и њима попунио/ла Нојеву АРКУ? Нацртај их!

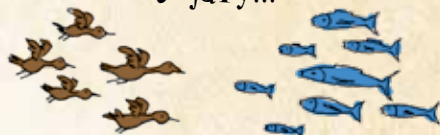
Едвард Хикс, Нојева арка, 1846.

Замисли где је све Ноје морао да оде и завири да би животињски свет преживео!

Животиње насељавају најразличитије делове планете Земље. У зависности од врсте којој припадају оне живе на свим континентима и у најудаљенијим крајевима света.

Слично људима, и животиње живе у својим малим или великим дружинама:

У јатугу...

У пару...

У крду...

У стаду...

У чопору...

У роју...

Пронађи на карти ове животиње и обоји их.

МАПА СВЕТА

У граду, животиње из далеких крајева
можеш видети у зоолошком врту, где
се људи брину о њима.

Издајека у Галерију
стигао је гост,
испод сурле носи
повелику кост!
Кљова се она зове.
Да ли је неко видео
слона године ове?

А са ове слике
смеши нам се зебра.
Одело јој чине
црно-бела ребра.
Кад' бисмо јој сада
скинули одело,
да л' би испод имала
бело или црно тело?
Шта мислите?

Док сунце не засија,
не бој се змија!

Лав је лав. Животињски цар.
Не дирај овог цара ни када спава.
И када је болестан, и када је здрав,
лав је моћан и лав је лав!

Нацртај младунчад
ових животиња
и направи свој
Беби 300 врт!

нас боцкају, мољци једу нашу одећу

предмете од дрвета

... али нико није тако досадан као мува

Ипак, замислимо живот без инсеката:

Када не би било оних који се хране лишћем

, вегетација би сасвим освојила земљу...

Када не би било опрашивача

не би било ни семена, ни плодова...

Без чистача Земља би била покривена гомилом отпада...

Свака животиња, чак и она најмања, неопходна је за живот на Земљи и свака од њих има своје одређено место у природи.

Птица гледа у ово богатство јесењих плодова и не зна шта би радије кљуцнула: зрно грожђа или гусеницу на њему... А, ко зна, можда би радије појела и црвића који се уселио у шљиву или брескву.

Добро погледај
ову слику! Ко
кога овде једе?

Катарина Ивановић, *Мртва природа са птицом*, 1840.

Неке животиње живе само у легендама и бајкама. Оне су плод човекове маште, а знамо да је у машти све могуће. Таква измишљена бића имају тело састављено од делова различитих животиња и имају натприродне моћи.

Да ли знаш како се зове животиња против које се борио Свети Ђорђе да би спасао принцезу?

А _ _ _ _ А

Вероватно си чуо/ла и за друга митолошка и фантастична бића као што су

сирена

грифон

крилати коњ Пегаз

Замисли и нацртај фантастично биће које живи у твојој машти!

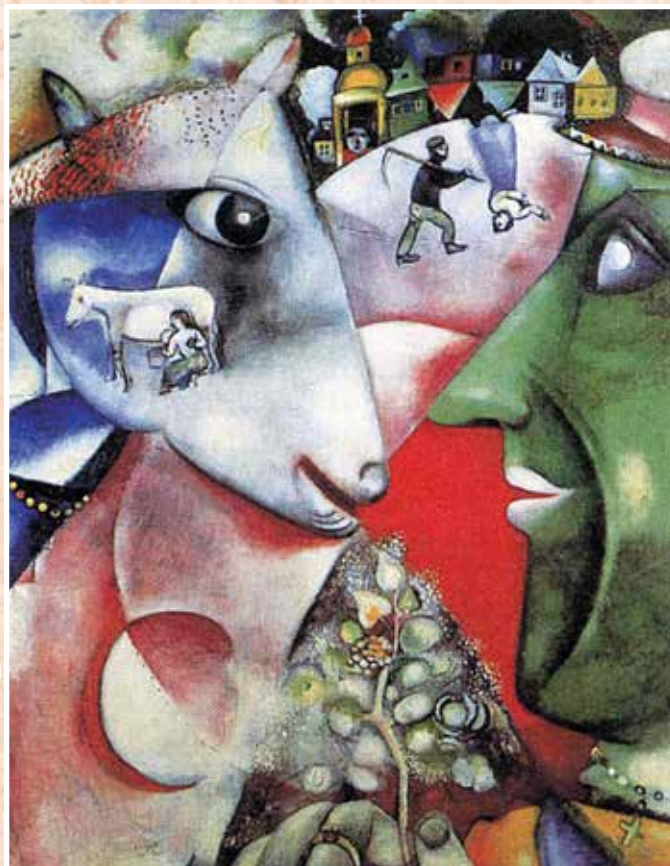

Урош Предић,
Свети Ђорђе убија аждају, 1930.

Уметници су
велики маштари
и на различите на-
чине представљају
предмете и бића.

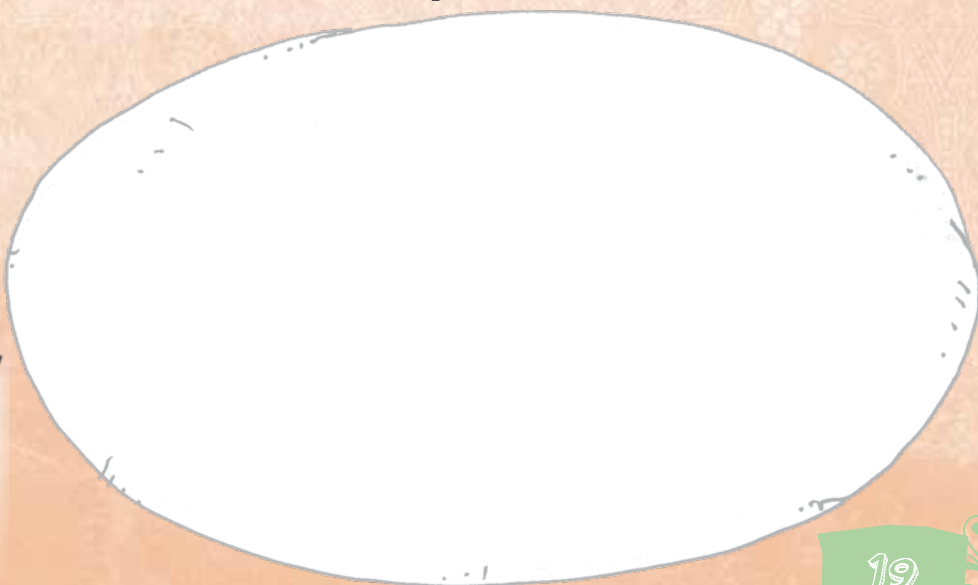
Тако је
један сликар звани Шагал
уснио баш чудан сан
и... понео га маште вал...
Није била ноћ и није био дан.
Растумачи његов сан.

Марк Шагал, *Ја и село*, 1911.

Нацртај и ти
неки свој сан
са животињама!

Како би што занимљивије и интересантније приказали животиње, уметници су користили најразличитије материјале: дрво, глину, метал, камен, пластику...

Да ли су се ова два снажна бика срела па се поздрављају или су спремни за борбу укрестили рогове...

Мира Сандић, *Сусрећ* (Бикови у сусрећу), 1976.

Пабло Пикасо, *Глава бика*, 1943.

Погледај ову слику. Да ли је то глава једног бика, или седло и корман старог бицикла?

Замисли да си уметник и уз помоћ маште доцртај животиње од следећих предмета!

Петао није краљ у животињском свету као лав, али је свакако најгласнији становник сваког сеоског дворишта. Сваког јутра, у рану зору, он својом песмом буди укућане и обавештава их да је време за устајање. После прошета кроз двориште подигнуте главе, као какав наочит момак, па све коке из дворишта трче за њим.

Сава Сандић, Зора (Петшао), 1977.

Ја сам највећи копнени месојед на свету. Живим на Северном полу, имам кратак реп, малене уши и тело прекривено белим крзном. Јако волим да пливам и сањарим на сантама леда, а зими упаднем у дубоки сан и месецима спавам... Погоди ко сам ја.
П _ _ _ _ _ И М _ _ _ _ _ Д

Славка Петровић Средовић, Бели медвед, пре 1956.

Вајар га је исклесао у белом мермеру, у боји његовог крзна која подсећа на хладноћу предела у којем живи.

Ја сам врабац. Живим у гнезду, у крошњи храста и будим вас сваког јутра својим цвркутом. Желим да вам се захвалим на свим оним мрвицама хлеба које остављате на терасама, у прозорима и парковима. У граду би мени и мојим другарима било тешко без ваше бриге.

Врабац је мала птица наших крајева. Неки га сматрају штеточином јер се храни зрневљем на које наиђе, па у недостатку друге хране поједе и семење које вредни ратари посеју на њивама. Али, врабац је и користан, јер се храни ларвама инсеката и тако спречава њихову најезду.

У градским парковима и двориштима, па чак и на терасама, постављене су кућице за птице. Деца им ту остављају мрвице хлеба и семенке и тако брину о њима.

Благо градским врапцима: имају и кућицу, и храну, и другаре!

Уради и ти нешто лепо за птице и остале животиње из свог окружења!

Прича једног храста

Природа која нас окружује је идеалан и бескрајан врт.

У њој свако од нас, било човек или мрав, дрво или лав, има свој стан!

Нико се тако вешто не пење по грани као веверица... а тек што скаче... као акробата...

У шупљини дрвета направила је удобан стан и преко лета сакупља плодове којима се зими храни.

Црвендаћ, мала птица која има црвено перје.

Детлић има кљун који се брзо троши и расте непрекидно...

Зашто детлић буши кору? Да би уловио инсекте и ларве, који се тамо крију...

И тако смо дошли до краја наше приче о животињама и шетња кроз Галерију се завршила...

Ја сам се вратила својој девојчици, јер ми је код ње најлепше...

Георгије Бакаловић, *Девојчица са голубом*, 1838.

Према легенди, када је Ноје пожелео да сазна да ли је киша престала да пада, пустио је белу голубицу из потпалубља своје арке. Она се вратила са гранчицом маслине у кљуну, што је значило да живи свет може поново да насели Земљу. Од тада је бела голубица са гранчицом маслине у кљуну симбол мира.

Потражи голубицу и у другим галеријама и музејима и послушај и њену причу.

Надамо се да ти се свидела шетња кроз Галерију Матице српске током које си упознао/ла слике и животињско царство на њима.

Голубица и ми ти се захваљујемо на пажњи!

Као награду додељујемо ти диплому и позивамо те да и убудуће заједно откривамо занимљиве приче на сликама.

Галерија Матице српске

додељује

ДИПЛОМУ

којом се потврђује да је

са пажњом слушао/ла причу голубице о чаробном животињском царству и научио/ла како да открије и најмању животињу која се скрива на сликама у Галерији Матице српске.

Честитамо!

Ти си сада водич кроз Галерију и причу голубице можеш да испричаш мами, тати, бати, секи, баки, деки и својим другарима.

Издавач
Галерија Матице српске
Трг галерија 1
Нови Сад

Главни и одговорни уредник
Мр Тијана Палковљевић

Концепт програма
Снежана Мишић
Александра Стефанов

Рецензент
Др Јована Милутиновић

Идејно решење
публикације
Луција Андре
Оливера Каменарац
Весна Пантић

Штампа
OFFSET PRINT

Илустрације
и дизајн
D PUNKT
Нови Сад

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
087.5

ЧАРОВНО животињско царство / [главни и одговор-
ни уредник Тијана Палковљевић]. - Нови Сад : Галерија
Матице српске, 2010 (Нови Сад : Offset print). - 26 стр.
: илустр. ;
23 cm. - (Моја галерија / Галерија Матице српске)
Тираж 5.000.

ISBN 978-86-83603-42-8

1. Палковљевић, Тијана [одговорни уредник]

COBISS.SR-ID 258263047

Моја галерија

Галерија Матице српске

Мој сокић

НЕСТАР

Мој вртић

Радосно детињство

Мој покровитељ

Министарство културе Републике Србије

Мој град

Нови Сад

Мој часопис

Машгалица

ISBN 978-86-83603-42-8

9 788683 603428